

DWW-001-016304 Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

May / June – 2015

HEC-03 - History : Paper - XIV

(Economic History of India)

Faculty Code : 001

Subject Code : 016304

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- 1 કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો જવાબ લખો : 14
- (1) 19મી સદી દરમિયાન હિન્દના અર્થતંત્રના મુખ્ય લક્ષણો તપાસો.
- (2) હિન્દમાં ખેતીના વાણિજ્યીકરણના કારણો અને તેની અસરો તપાસો.
- (3) હિન્દમાં શહેરીકરણ માટેના જવાબદાર પરિબળો દર્શાવો.
- 2 (અ) કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો જવાબ લખો : 10
- (1) હિન્દમાં ગૃહઉદ્યોગના પતનના કારણો વર્ણવો.
- (2) સહકારી આંદોલનનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ વર્ણવો.
- (બ) કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો જવાબ લખો : 10
- (1) 19મી સદીના ઉત્તરાર્ધમાં હિન્દમાં પહેલા દુષ્કાળનાં કારણો દર્શાવો.
- (2) વસ્તી વધારાનાં કારણો તપાસો.
- 3 (અ) કોઈ પણ બે ના ટૂંકમાં જવાબ લખો : 10
- (1) જમીનદારી મહેસુલ પદ્ધતિ.
- (2) ખેતી અંગેનું શાહી કમિશન (ઈ.સ. 1926).
- (3) મહામંદી અને સરકારની નીતિ.
- (4) ભારતમાં રેલવેનો વિકાસ.

- (બ) કોઈ પણ બે ના ટૂંકમાં જવાબ લખો : 10
- (1) મહાલવારી જમીન મહેસુલ પદ્ધતિ.
 - (2) બ્રિટિશ સરકારની દુષ્કાળ નીતિ.
 - (3) શહેરીકરણની અસરો.
 - (4) રસ્તા વ્યવહાર.

- 4 નીચેના પ્રશ્નોના એક થી બે વાક્યમાં જવાબ લખો : 6
- (1) રૈયતવારી પ્રથા એટલે શું ?
 - (2) ભારતમાં સહકારી પ્રવૃત્તિઓ વિકસાવવા કયા વાઈસરોયે મહત્વનો ભાગ ભજવ્યો હતો ?
 - (3) ત્રીજા દુષ્કાળપંચના અધ્યક્ષ કોણ હતા ?
 - (4) 19મી સદીમાં કયા એક દુષ્કાળને આપત્તિઓના મહાસાગર તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?
 - (5) 'રીઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયા' ની સ્થાપના કઈ સાલમાં થઈ ?
 - (6) રેલવેબોર્ડની સ્થાપના કઈ સાલમાં થઈ ?

- 5 કોઈ પણ દસ વિકલ્પોના સાચા જવાબ લખો : 10
- (1) રૈયતવારી પ્રથા સૌપ્રથમ કયાં શરૂ થઈ ?
(A) મુંબઈ (B) મદ્રાસ
(C) પંજાબ (D) ગુજરાત
 - (2) કોર્નવોલીસે કઈ જમાબંધી દાખલ કરી હતી ?
(A) મહાલવારી (B) રૈયતવારી
(C) કાયમી જમાબંધી (D) આનાવરી
 - (3) કઈ મહેસુલ પદ્ધતિમાં આકારણી દર ત્રીસ વર્ષે થતી હતી ?
(A) મહાલવારી (B) રૈયતવારી
(C) કાયમી જમાબંધી (D) આનાવરી

- (4) ભારતમાં સૌપ્રથમ જમીન ગીરવી બેંકની સ્થાપના કઈ સાલમાં થઈ ?
- (A) ઈ.સ.1863 (B) ઈ.સ.1963
- (C) ઈ.સ.1870 (D) ઈ.સ.1925
- (5) પ્રથમ દુષ્કાળપંચના અધ્યક્ષ કોણ હતા ?
- (A) વેજવૂડ (B) સરરિચાર્ડ સ્ટ્રેચી
- (C) સરજેમ્સલ્યાલ (D) સરએન્થની મેકડોનાલ્ડ
- (6) બીજું દુષ્કાળપંચ કઈ સાલમાં નીમવામાં આવ્યું હતું ?
- (A) ઈ.સ.1898 (B) ઈ.સ.1800
- (C) ઈ.સ.1901 (D) ઈ.સ.1942
- (7) નીચેનામાંથી કોણ ભારતમાં નહેરો દ્વારા જળમાર્ગ વિકસાવવાની ખાસ ડિમાયત કરતા હતા ?
- (A) સર રિચાર્ડ ટેમ્પલ (B) સર આર્થર કોટન
- (C) સર વેજવૂડ (D) હેડલામ
- (8) સુએઝ નહેર ખુલ્લી મુકવામાં આવી
- (A) ઈ.સ.1769 (B) ઈ.સ.1869
- (C) ઈ.સ.1768 (D) ઈ.સ.1879
- (9) ભારતમાં સૌપ્રથમ વસ્તીગણતરી કઈ સાલમાં થઈ હતી ?
- (A) ઈ.સ.1870 (B) ઈ.સ.1872
- (C) ઈ.સ.1770 (D) ઈ.સ.1801
- (10) ભારતમાં સૌપ્રથમ રેલવે શરૂ થઈ.....
- (A) મુંબઈ અને થાણા (B) મુંબઈ અને પુના
- (C) મુંબઈ અને મદ્રાસ (D) મુંબઈ અને અમદાવાદ

(11) નીચેનામાંથી રસ્તા વિકાસ સમિતિના અધ્યક્ષ કોણ હતા ?

(A) એમ.આર. જયકર (B) સર આર્થર કોટન

(C) સર જોસેફ લી (D) સર જહોન ડંકન

(12) નીચેનામાંથી મર્કેનટાઇઝ મેરીન સમિતિના અધ્યક્ષ કોણ હતા ?

(A) મિ. હેડલામ (B) એમ.આર. જયકર

(C) મિ. જહોન ડંકન (D) મિ. સેમ્સ

ENGLISH VERSION

1 Write answer any one question : 14

(1) Examine the main characteristics of Indian Economy in the 19th Century.

(2) Describe the causes and effects of commercialization of Agriculture in India.

(3) Point out the responsible factors of urbanization in India.

2 (a) Write answer any one question : 10

(1) Describe the causes of the down fall of the Handicraft Industries in India.

(2) Describe the origin and development of co-operative movement.

(b) Write answer any one question : 10

(1) Point out the causes of the famines of India, Laterhalf of 19th Century.

(2) Examine the causes of the Growth of population.

- 3** (a) Write short answer any two : **10**
- (1) Zamindari revenue system
 - (2) Royal commission on agriculture (1926 A.D.)
 - (3) Great depression and government policy
 - (4) Development of railway in India.
- (b) Write short answer any two : **10**
- (1) Mahalwari land revenue system
 - (2) Famine policy of British Government
 - (3) Impacts of Urbanization
 - (4) Road transport
- 4** Write answer of the following questions in one or two sentence : **6**
- (1) What is Ryotwari system ?
 - (2) Which viceroy played an important part in the development of co-operative activities in India ?
 - (3) Who was the president of the third famine commission ?
 - (4) Which one famine is known "as ocean of calamities in 19th century" ?
 - (5) Which year established "Reserve Bank of India" ?
 - (6) In which year established 'Railway Board' ?
- 5** Attempt the following any ten MCQ's given below : **10**
- (1) Where did the Ryotiwari system started at first
 - (A) Mumbai
 - (B) Madras
 - (C) Punjab
 - (D) Gujarat
 - (2) Cornwallis introduced which revenue system ?
 - (A) Mahalwari
 - (B) Ryotwari
 - (C) Permenent settlement
 - (D) Anawari

- (3) In which revenue system, Levi was done at every 30 years ?
- (A) Mahalwari
(B) Ryotiwari
(C) Permanent settlement
(D) Anawari
- (4) In which year the land Morgan Bank was established first time in India ?
- (A) 1863 A.D. (B) 1963 A.D.
(C) 1870 A.D. (D) 1925 A.D.
- (5) Who was the President of the first famine commission ?
- (A) Vegwood (B) Sir Rechard Strechi
(C) Sir Jems Lyal (D) Sir Anthoni Mecdonald
- (6) Which year the second famine commission appointed ?
- (A) 1898 A.D. (B) 1800 A.D.
(C) 1901 A.D. (D) 1942 A.D.
- (7) From among the following who had advocated the development of water transportation facility through canals ?
- (A) Sir Rechard Tempal (B) Sir Arthon cotton
(C) Sir Veg wood (D) Hed Lam
- (8) Suez canal was open in _____
- (A) 1769 A.D. (B) 1869 A.D.
(C) 1768 A.D. (D) 1879 A.D.
- (9) In which year the cencus was conducted for the first time in India ?
- (A) 1870 A.D. (B) 1872 A.D.
(C) 1770 A.D. (D) 1801 A.D.

(10) From where to where the first Railway was started ?

- (A) Mumbai to Thana
- (B) Mumbai to Pune
- (C) Mumbai to Madras
- (D) Mumbai to Ahmedabad

(11) From among the following who was the president of road development committee ?

- (A) M. R. Jaykar (B) Sir Arthor Cotton
- (C) Sir Josef Li (D) Sir John Dankan

(12) From among the following who was president of mercantime marine committee ?

- (A) Mr. HedLam (B) M. R. Jaykar
- (C) Mr. John Dankan (D) Mr. Sems.
